

Posudek školitele na magisterskou práci
Bc. Aldana Vlasáková: Epos Geser v kultuře etnik Centrální Asie.
Praha 2016, 52 stran + 6 stran obrazové přílohy
Ústav jižní a centrální Asie FF UK v Praze

Absolventka si jako téma své práce vybrala zajímavé a jak ze samotné práce vyplývá stále aktuální téma o eposu Geser v kultuře národů Centrální Asie, resp. transformace hlavního hrdiny eposu v hrdinu uctívaného a ochraňujícího. Práce dále obsahuje transkripci, překlad a analýzu rituálního textu žádosti o Geserovu náklonnost a ochranu, tzv. *sang* a je velmi vhodně doplněna obrazovou přílohou ilustrující vnímání Gesera coby ritualizovaného ochránce.

Diplomová práce je členěna na úvod, tři části, závěr a přílohu obsahující transkripci rituálního textu *sang*, jeho překlad a obrazovou část.

Úvod obsahuje čtyři části, v nichž diplomantka popisuje cíle své práce, způsob zpracování tématu, členění a použité způsoby transkripce.

V první kapitole nazvané Epos o Geserovi diplomantka seznamuje s podstatou samotného eposu o Geserovi a shrnuje historii jeho „objevení“ západními badateli a zkoumání jednotlivých verzí. Podkapitoly jsou pak rozděleny na oblasti podle geografického rozšíření a vývoje verzí eposu. Nutno zdůraznit, že se diplomatce i přes územní a politické rozdělení zkoumaného regionu, které mělo v určitých obdobích za následek izolovanost bádání a špatnou dostupnost, resp. roztržičnost informací o výstupech či případnou stagnaci bádání a vývoje eposu v některých oblastech, podařilo vytvořit přehledný výčet existujících verzí a jejich soudobých vydání a také přehled nejvýznamnějších badatelských výstupů, včetně jejich specifik nebo přínosů, a to až po současnost.

Za stěžejní část práce však lze považovat spíše třetí kapitolu nazvanou Geserův kult, v níž se diplomantka nejprve zabývá obecně otázkou transformace literárního nebo mýtického hrdiny v objekt uctívání a následně tento proces popisuje na příkladu Gesera, jeho vnímání a rituálů s jeho osobou spojených. Postava Gesera i celý epos spojující v sobě animistické, šamanské i buddhistické prvky je zajímavým příkladem náboženského synkretismu (s. 21). Přitom byl Geser někdy lokálně vnímán i s nevráživostí (s. 23) nebo naopak jeho popularita byla umně využita pro získání politických či ekonomických výhod (s. 22–23). Pro prosté pastevce však většinou zůstával ochráncem, o jehož pomoc a náklonnost bylo v případě nutnosti možné požádat ústy vypravěče *geserčima* nebo skrze rituální texty *sang*. Právě k tomuto typu textu diplomová práce vyústí coby k nejčastějšímu rituálnímu textu spojenému s postavou Gesera: diplomantka v poslední kapitole své práce analyzuje krátký rituální text, jehož transkripci a překlad následně dokládá v příloze.

Hodnocení práce: Diplomantka si velmi dobře poradila s velkými množstvím informací z různých zdrojů, přičemž zcela správně sem neopomněla zahrnout i tibetské verze eposu a rituály s ním spojené. Zaslouhuje nesmírný obdiv za to, jak se zpracování tématu v pro ni cizím jazyce, a to včetně překladu rituálního textu, zhostila. Kvalitu její práce však výrazně snižuje skutečnost, že i přes několikeré upozornění školitele patrně nedala text práce ke korektuře, která by chyby (nikoliv jen nepatrné) v textu jistě odhalila (viz. např. s. 29, 32, 38, 40, obrazová příloha s. 6 atd.). Z tohoto důvodu navrhuji hodnotit práci jako velmi dobrou s tím, že pokud by diplomantka do týdne po obhajobě zmíněné nedostatky opravila, mohla by být práce po zásluze hodnocena na výbornou.

V Praze dne 9.9.2016

Mgr. Veronika Kapišovská, Ph.D.